

oficiálnych unifikačných prácach niektoré nedopatrenia. Uvádzam tieto príklady:

Na treťom Sjazde slov. právnikov 1922 v Bratislave bol prijatý návrh judičiálnej sekcie pre právo občianske, aby v obore práva dedičského do návrhu zákona (o recepcii rak. obč. zák.) bolo prijaté z uhor. práva ustanovenie o nároku pozostalého manžela na polovicu v manželstve spoločne získaného majetku (koakvizície).*)

Avšak koakvizícia není právnym titulom mortis causa, ale intervivos, nepatrí tedy do dedičského práva, ale do rodinného majetkového práva.**)

Príklady zo zákonníkov, ktoré čiastočne unifikujú zákonníky.

Zákon 269-1919 o padelaní peňazí a cenných papierov v 10. §-e upravuje používanie 91. a 92. §-ov uhorského trestného zákonníka a síce tak, že sadzba trestnice 10—15 rokov použitím 92. §-u, teda 3 rokov, naproti tomu ostrejšia trestná sadzba doživotnej trestnice sa už používaním 91. §-u môže zmierňovať až na 3 roky trestnice, z čoho následuje, že použitím 92. §-u ešte nižší trest sa môže vymerať. To znamená, že ostrejšia sadzba má nižšie minimum, čo je zásadne vylúčené.

Zákon 161-1921 (novela civilného poriadku) obmedzuje dovolanie a pripúšťa ho, keď není hodnota predmetu sporu vyššia než 1000 kor. len prot zmenšujúcemu rozsudku odvolacieho súdu. Proti potvrdzujúcemu rozsudku len vtedy, keď prvostupňový rozsudok bol vynesený na základe usnesenia odvolacieho súdu, ktorým driervejší rozsudok bol zrušený a vec vrátená prvému súdu so záväzným právnym posudkom.

Tento posledný prípad je ale možný len dľa rak. civilného súdneho riadu. Dľa uhor. civ. súdneho riadu sa to nemôže stať, a predsa článok VII. citovaného zákona v bode e) aj tento prípad uvádza, a v závorkách sa dovoľáva na 503. 518. § uhor. civilného súdneho poriadku. Tieto odseky ale nejednajú o rozväzajúcom usnesení, ktorého uhor. civilný súdny riad v odvolacom pokračovaní vôbec nepozná, ale o rozsudkoch, ktoré môžu byť napadnuté dovolanou žiadosťou a v ktorých prvému súdu na ďalšie rozhodnutie žiadneho právneho pokynu nedá, ale otázky (právne následníctvo, základ pohľadávky, sporu prekážajúce námietky, alebo okolností) sám rieši.

Tažkosti jednotnej novely, opierajúce sa o dva odlišné právne systémy, zapríčiňujú rôzne vady. O jednor. dôvod viac, aby sme urýchlenie kodifikačných prác s radosťou vítali.

Spolkové zprávy

„Jednoty konceptných úradníkov administratívnej správy na Slovensku.“

V nasledujúcich riadkoch uvádza sa stručná zpráva o vzniku, organizácii a vývine „Jednoty konceptných úradníkov administratívnej správy na Slovensku“.

*) Vid: »Naša unifikácia« (Knihovňa »Práv. Obzoru« sv. II., strana 135).

**) Vid »Práv. Obzor« roč. III., číslo 1.—2., str. 9. a nasl.

„Jednota“ bola založená na ustavujúcom shromaždení dňa 25 marca 1922 v Bratislave za prítomnosti početných zástupcov župnej, mestskej a policajnej služby pod predsedníctvom šéfa administrácie terajšieho p. ministra dr. Jozefa Kállaya.

Predseda pádnymi slovami poukázal na nezbytnú nutnosť organizovať slovenské administratívne úradníctvo v jeden silný, nepolitický, čisto odborný celok. Dr. Kállay — keď uznal vážne a aktuálne pohnútky *materielného charakteru* tejto organizácie — spomenul *zvláštne složené* slovenského administratívneho sboru. Je to sbor úradníctva rozličnej administratívnej výchovy, smýšľania a tradície; a práve preto má sa v záujme jednotnej, demokratickej a republikánskej slovenskej administratívy amalgamizovať odborne a spoločensky.

Pod dojomom prívetu dr. Kállaya ustavujúce skromaždenie usnieslo sa jednohlasne založiť vlastnú organizáciu; prijalo už vopred vypracované stanov y a vyvolilo si predsedníctvo a výbor.

Za predsedu bol zvolený dr. Jozef Kállay, za podpredsedov: župan dr. Ján Ruman a min. radca dr. Dolejš a za generálneho tajomníka odb. radca dr. Štefan Benko.

Výbor má 16 členov Stanovy boli schválené ministerstvom pre správu Slovenska dňa 1 apríla 1922.

Potom nastala doba organizácie spolku.

A táto práca narazila na značné prekážky.

Ako to obyčajne býva, oduševnenie prvého dňa za istú dobu ochablo a bolo treba intenzívnej agitácie priviesť pod jednu strechu tých, ktorí sú vo svojich najprirodzenejších hmotných a stavovských veciach *na seba odkázaní*.

Tieto prekážky boli jednak politického, jednak stavovského rázu.

Politického preto, pretože sme museli — bohužiaľ — skúsiť, že aj čisto odborné spolky v našej republike pribarvujú sa politickými heslami; utekajú pod ochranu politických strán, očakávajú od nich úspechy veľmi problematickej ceny; nechápuc, že každej organizácii môže dať prestíž, vplyv a moc jedine jej *vnútorná sila*.

Stavovského rázu preto, pretože naša vláda nemá dostatočného porozumenia voči tým najoprávnenjším požiadavkám konceptného úradníctva

Tretia prekážka je pri získaní do spolku mestských konceptných úradníkov neistý pragmatikálny stav terajšieho mestského úradnickeho sboru následkom prevedenia obecnej administratívnej reformy.

Ovšem — post tot discrimina rerum — máme dnes 38) členov sružených v „Jednote“.

Je to výsledok pomerne potešiteľný, keď uvážime, že oni reprezentujú asi ²/₃ celého konceptného administratívneho úradníctva na Slovensku.

Majetok spolku zo zápisného a z členských príspevkov obnáša dnes 11,000 kor. a vložený je na účet poštového šekového úradu.

Výbor zasedal do dnes trikrát a zapodieval sa otázkami a úlohami, jemu podľa spolkových štatútov prikázanými.

Významnou udalosťou je v živote spolku menovanie jeho predsedu dra Jozefa Kállaya za ministra pre správu Slovenska.

„Jednota“ má v každej župe svojho dôverníka a boly urobené pokusy, stvoríť po jednotlivých župách menšie sekcie — odbočky, ovšem táto otázka dostane významu a aktuality až vtedy, keď začnú fungovať veľké župy slovenské.

Členovia spolku ukazujú dosť čulý záujem o svoju organizáciu; podané osobné žiadosti a návrhy vybavujú sa zpravidla prezidiálne; a žiadosť — ani ten najmenší dotaz alebo prosba — nezostane nevybavenou.

Značný pokrok v živote spolku je, že „Právny Obzor“ otvoril nám svoje stĺpce na uverejnenie odborných článkov a oboznámenie so spolkovým životom. K tomu sú ale potrebné veľké *hmotné obete*, ktoré sa však dajú ľahko snášať. Keď každý člen „Jednoty“ si pokladá za *povinnosť* odoberať tento jediný odborný časopis slovenský.

Bratislava, 30. nov. 1922.

Dr. Štefan Benko v. r.,
generálny tajomník.

Z advokátskej komory.

O protestovaní zmeniek.

Ministerstvo spravodlivosti na dotaz, či je potrebné z ohľadu na moratoriálne nariadenie ktorési zmenky protestovať alebo nie, odpovedalo toto:

O proteste zmeniek obsahujú osobitné ustanovenia nariadenia o moratoriu, vydané býv. uhorskou vládou, menovite nariadenie č. 2807-15 M. E., označené ako nariadenie moratorium rozviazujúce, a potom nariadenie býv. uhorskej vlády, týkajúce sa doplnenia výnimočných opatrení, ktoré sa vzťahujú na zmenky a iné papiere ta mpomenované, tedy nariadenia č. 3926-15 M. E., 532-16 M. E., 1547-16 M. E., 2648-16 M. E., 3858-16 M. E., 705-16 M. E., 1569-15 M. E., 3419-17 M. E., 5052-17 M. E., 1273-18 M. E., 2727-18 M. E. a 4145-18 M. E.

Na doplnenie týchto nariadení, vydaných pred prevratom, vydal minister s plnou mocou pre správu Slovenska ďalšie obdobné nariadenia a to č. 4-19, č. 74-19, č. 105-19 a 159-19, uverejnené voškrz v Úradných Novinách a potom nariadenie č. 104-19 tamtiež uverejnené, ktoré sa týka moratoria pre obvodý sedrií, v tomto nariadení uvedených.

Či v konkrétnom prípade v smysle uvedených nariadení treba zmenku protestovať alebo nie, po prípade v akom termíne, je vecou výkladu týchto nariadení. Výklad ten prislúcha súdom a ministerstvu spravodlivosti ako administratívneju úradu nemožno do rozhodovania súdu zasahovať žiadnym spôsobom (§-y 96. a 98. ústavnej listiny), a tedy ani všeobecným výkladom nariadení, o ktoré ide. Výšuvvedené nariadenia týkajú sa zmienok čo do splatnosti časove presne označených, ktorých splatnosť už nastala, a preto ministerstvo spravodlivosti nie je v stave, aby v tejto veci nejaké opatrenia učinilo.